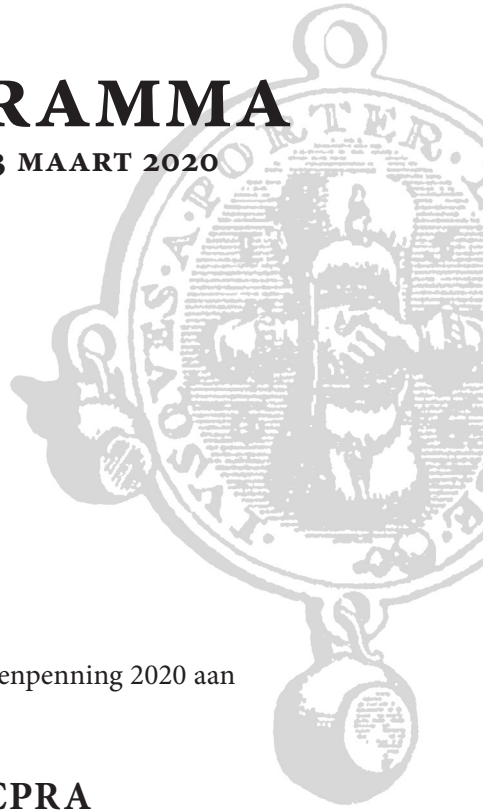

STICHTING GEUZENPENNING

PROGRAMMA

VRIJDAG 13 MAART 2020

Uitreiking Geuzenpenning 2020 aan

ACPRA
SAUDI CIVIL AND POLITICAL RIGHTS
ASSOCIATION

door de heer Sinan Can

Met medewerking van:

- Koninklijke Militaire Kapel Johan Willem Friso onder leiding van majoor Tijmen Botma
- Het Vlaardings Mannenkoor Orpheus en het Koninklijk Schiedams Mannenkoor Orpheus onder leiding van resp. Susanna Veerman en Annelies Prins
- Wim Does (vleugel)
- Indy Sprado (winnares poëziewedstrijd)
- Aad Zoutendijk (organist)
- Sergeant Piet Durk Meijer (solist Trombone)

PROGRAMMA

Optreden

De Koninklijke Militaire Kapel Johan Willem Friso speelt 'North Hills Fantasy' onder leiding van majoor Tijmen Botma. (componist: P. Sparke).

Intrada

De Koninklijke Militaire Kapel Johan Willem Friso speelt '7 Inched Frame' (componist: D. Brossé).

De vertegenwoordiger van de laureaat ACPRA de heer Yahya Assiri, de uitreiker de heer Sinan Can, commissaris van de Koning de heer J. Smit, de voorzitter van de Stichting Geuzenpenning mevrouw K.G. Ferrier, de burgemeester van Vlaardingen de heer B. Eenhoorn, de penningmeester van de Stichting Geuzenpenning de heer H. Lindenberg, begeleiders en autoriteiten komen door een erehaag van zeekadetten de kerk binnen.

Optreden

Het Vlaardings Mannenkoor Orpheus en het Koninklijk Schiedams Mannenkoor Orpheus zingen 'The Rose' gedirigeerd door Susanna Veerman. (Componist: Amanda McBroom, pianist Wim Does).

Welkomstwoord en toespraak

Mevrouw K.G. Ferrier, voorzitter van de Stichting Geuzenpenning, spreekt een welkomstwoord uit, houdt een toespraak en leest het toekenningsbesluit voor.

Uitreiking van de Geuzenpenning

De heer Sinan Can reikt de Geuzenpenning en het toekenningsbesluit uit aan de heer Yahya Assiri, die namens ACPRA de penning in ontvangst neemt.

Optreden

Het Vlaardings Mannenkoor Orpheus en het Koninklijk Schiedams mannenkoor Orpheus zingen 'A perfect Day' gedirigeerd door Annelies Prins (componist: Carrie Jacobs Bond).

Toespraak

De heer Sinan Can houdt een toespraak.

Optreden

De Koninklijke Militaire Kapel Johan Willem Friso speelt de ‘Geuzenmedal Fanfare’ (componist: Jan de Haan). Deze fanfare is speciaal gecomponeerd voor de uitreiking van de Geuzenpenning.

Voordracht gedicht

Voordracht van het gedicht ‘Mensenrechten’ van Indy Sprado (Klas LV1C van Het Lyceum Vos). Voor deze plechtigheid is een poëziewedstrijd uitgeschreven voor leerlingen van de Vlaardingse Openbare Scholengroep. Het gedicht leest u op pagina 8 t/m 10.

Film

Er wordt een korte film van Ruud Stapel (redactie) en Paul Bosman (editor) getoond over mensenrechten in Saoedi-Arabië.

Dankwoord

Namens laureaat ACPRA spreekt de heer Yahya Assiri een dankwoord uit (zie pagina 12 voor de vertaling).

Vlaardings Mannenkoor Orpheus en het Koninklijk Schiedams Mannenkoor Orpheus en vertoning filmbeelden

Muzikale uitvoering en declamatie van het gedicht ‘De Achttien Dooden’ van Jan Campert door het Vlaardings Mannenkoor Orpheus en het Koninklijk Schiedams Mannenkoor Orpheus gedirigeerd door Susanna Veerman. Solist: Aart van Bree. De uitvoering wordt ondersteund door poëtische filmbeelden van Gijs Wanders.

Samenzang

Na een kort voorspel gezamenlijk zingen van Psalm 43 verzen 1 en 4 (tekst: zie pagina 15) met orgelbegeleiding van Aad Zoutendijk.

Samenzang (staande)

Het ‘Wilhelmus’, coupletten 1 en 6 (zie pagina 15) met orgelbegeleiding van Aad Zoutendijk.

Einde plechtigheid

De Koninklijke Militaire Kapel Johan Willem Friso speelt ‘Berceuse de Jocelyn’ (componist: B. Godard).

ACPRA
Saudi Civil And Political Rights Association

Achtergrondinformatie ACPRA

Nog altijd worden in Saoedi-Arabië mensenrechtenactivisten zonder vorm van proces jarenlang vastgehouden. Anderen zijn veroordeeld op onduidelijke en vage gronden. Daarnaast zijn de omstandigheden waaronder de gevangenen moeten leven, zwaar. Volgens Amnesty International wordt er in de gevangnissen gemarteld, hoewel Saoedi-Arabië al meer dan tien jaar lid is van de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties.

Sommigen van die opgesloten mensenrechtenactivisten zijn lid van ACPRA. Deze Saoedische mensenrechtenorganisatie heeft vastberaden geprobeerd het Saoedische bewind ertoe te bewegen broodnodige hervormingen door te voeren. Dit heeft ze met veel moed gedaan, tegen de stroom in, maar ACPRA heeft er een zeer zware prijs voor moeten betalen. Oprichters en leden van ACPRA zitten op dit moment al jarenlang vast in de gevangenis zonder enig zicht op vrijlating. Toch, zei een van hen kort voordat hij gevangen werd gezet: „Al moeten we er vijftien of twintig jaar de gevangenis voor in, dan is dat het zeker waard geweest. Als iedereen zijn mond houdt, zal de situatie in Saoedi-Arabië alleen maar erger worden.”

ACPRA (the Saudi Civil and Political Rights Association, ook bekend onder haar Arabische acroniem Hasm) is opgericht in 2009, het is een van de weinige onafhankelijke mensenrechtenorganisaties in Saoedi-Arabië. Ervoor zorgen dat de Saoedische jeugd later nooit meer mensenrechtenschendingen hoeft mee te maken, dat was voor ACPRA de drijfveer om zich uit te spreken en in actie te komen. Dat heeft ACPRA geprobeerd door Saoediërs bewust te maken van überhaupt het bestaan van mensenrechten zoals de vrijheid van meningsuiting. Ook heeft ACPRA misstanden aangekaart. Zo heeft ACPRA in 2011 bij koning Abdullah geklaagd over de behandeling van een gevangene wiens voeten elke nacht aan zijn bed werden vastgeketend. Ook heeft ACPRA families van gevangenen ondersteund, onder meer door het bieden van juridische bijstand.

Bovendien vraagt ACPRA aandacht voor een democratisch gekozen parlement, onafhankelijke rechtspraak, scheiding der machten, een constitutionele monarchie en wettelijke bescherming van minderheden. Ze heeft dit altijd gewelddoos gedaan en met een positieve grondhouding.

ACPRA verboden verklaard

ACPRA heeft zich ook uitgesproken tegen het Saoedische Ministerie van Binnenlandse Zaken. Volgens ACPRA is dit ministerie de hoofdverantwoordelijk voor de martelingen en politieke onderdrukking in Saoedi-Arabië. Het werk van ACPRA wordt dan ook door de Saoedische regering bepaald niet gewaardeerd. Zo volgden er voor de oprichters zonder waarschuwing, zonder reden en zonder beroepsmogelijkheid reisverboden naar het buitenland. Een van de leden van ACPRA kwam pas achter het reisverbod toen hij op het vliegveld kwam en op het punt stond in zijn vliegtuig te stappen. Ook kregen ze dreigementen binnen om direct te stoppen met hun activiteiten en zich niet meer te laten horen en zien op sociale media, anders zouden ze worden opgepakt. Verder mochten ze geen contact meer hebben met organisaties als Amnesty International.

De eerste arrestatie om ACPRA verder monddood te maken vond plaats begin 2011. In 2012 en 2013 volgden er meer arrestaties. In maart 2013 is ACPRA vervolgens door de Saoedische rechter tot verboden organisatie verklaard. De mensenrechtenorganisatie zou de rechtspraak hebben beledigd, luidde de beschuldiging. Ook zou ACPRA hebben geprobeerd om de reputatie van Saoedi-Arabië schade toe te brengen. Bovendien zou ACPRA een illegale organisatie zijn.

Het Saoedische regime beroept zich hiervoor op de omstreden Wet op Verenigingen. Met deze wet kunnen organisaties zomaar illegaal worden verklaard omdat ze de wettelijk vereiste toestemming missen. Dit gaat lijnrecht in tegen het internationale recht op vereniging. Tegelijk met het verbod werden bovendien de social media-accounts van ACPRA opgeheven.

Ook maakt de Saoedische regering gebruik van de in 2014 ingestelde anti-terroriswet. Deze wet geeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken grote en verregaande bevoegdheden om Saoediërs te arresteren en vast te houden, omdat de

definitie wat onder terrorisme valt heel breed is geformuleerd. In de praktijk wordt de wet volgens Amnesty International gebruikt tegen bijna iedereen die kritiek op de staat heeft. In feite is het Ministerie van Binnenlandse Zaken een staat in een staat, aldus Amnesty.

Oproep bij tienjarig bestaan

Bij het tienjarig bestaan van ACPRA, op 12 oktober 2019, hebben verscheidene mensenrechtenorganisaties zoals Amnesty International en Human Rights Watch de Saoedische autoriteiten dringend opgeroepen om alle gevangenen leden onmiddellijk en zonder voorwaarden vrij te laten. Na hun vrijlating moeten de leden van ACPRA zich weer kunnen inzetten voor mensenrechten, zonder dreiging van represailles en zonder restricties, stond in de oproep. De oproep heeft niet geleid tot vrijlating.

Op donderdag 14 november 2019 heeft de Saoedische staatssecretaris van Binnenlandse Zaken een bezoek gebracht aan Nederland. Van tevoren had Amnesty International minister Blok (Buitenlandse Zaken) en de leden van de Tweede Kamer opgeroepen het bezoek aan te grijpen om te pleiten voor de vrijlating van onder meer de gevangengenomen ACPRA-leden. Het is niet bekend of de minister gehoor heeft gegeven aan deze oproep.

Minstens vier van de gevangenen ACPRA-leden hebben geprobeerd via een hongerstaking te protesteren tegen hun levensomstandigheden in de gevangenis.

De liederen 'The Rose' en 'A Perfect Day' die het Vlaardings Mannenkoor Orpheus en het Koninklijk Schiedams Mannenkoor Orpheus ten gehore brengen:

THE ROSE

Some say love, it is a river
that drowns the tender reed
Some say love, it is a razer
that leaves your soul to bleed

Some say love, it is a hunger
an endless aching need
I say love, it is a flower
and you it's only seed

It's the heart afraid of breaking,
that never learns to dance
It's the dream afraid of waking,
that never takes the chance
It's the one who won't be taken,
who cannot seem to give
And the soul afraid of dying,
that never learns to live

When te night has been too lonely,
and the road has been too long,
and you think that love is only
for the lucky and the strong
Just remember in the winter
far beneath the bitter snow
lies the seed
that with the sun's love
in the spring
becomes the rose

A PERFECT DAY

Just a perfect day.
drink sangria in the park
Then later when it get's dark
We go home
Just a perfect day
Feed animals in the zoo
Then later a movie tune
And than home

Oh, its such a perfect day
I'm glad I spend it with you
Oh, such a perfect day
It just keep me hanging on
You just keep me hanging on
Just a perfect day
Problems are left alone
We can durch on our own
It's such fun
Just a perfect day
You made me forget myself
I thought I was someone else
SOMEONE GOOD.... YEAH

Oh its such a perfect day
I'm glad I spend it with you
Oh such a perfect day
It just keep me hanging on
You just keep me hanging on
Your going to read
Just what you saw
(herhaal 4x)

WHAT YOU SAW !!!!!
Oh what a perfect day!

GEDICHT

MENSENRECHTEN

Mensenrechten
Het is een breed onderwerp
Ik vond het lastig dit gedicht te maken
Maar toen bedacht ik me iets
Een recht
Hier in Nederland ben ik vrij
Kan ik mijn idee vertellen
Mijn Mening
Want bij dit gedicht had ik mijn eigen vrijheid van
Meningsuiting
Dus toen bedacht ik me
Dat je dat eigenlijk ook niet overal hebt
Er zijn zoveel mensen die ervan dromen ook een keer te zeggen wat ze vinden
Ook een keer op te staan voor andermans rechten
Om ook een keer zichzelf vrij te voelen
Wij Nederlanders
Wij kinderen
Wij mensen
Denken eigenlijk veel te weinig na over het geluk dat wij hier hebben
Hier
In Nederland en Europa
Over wat we allemaal te zeggen hebben hier
Stel jezelf deze vraag eens
Wanneer voel je je vrij
En daarna de volgende vraag
Waarom
Omdat niemand je lastig valt?
Omdat je alleen bent?
Of omdat je gewoon voor een moment alles kan vergeten?
Ik
Ik voel me altijd vrij
Waarom?
Omdat er niemand is die zegt dat ik iets niet mag zeggen
Omdat er niemand is die mij kan bevelen iets te doen
Omdat er niemand is die altijd elk moment op me let
En omdat ik me geen zorgen hoeft te maken over de veiligheid over het homo
zijn van mijn vriend
Of dat mijn vader misschien niet thuiskomt
Of mijn moeder
Of mijn broer

Of in het ergste geval, zij allemaal
Of dat ik moet werken over een jaar in de fabriek
Of op het land
Denk er maar eens over na
Alleen
Of samen
Want wij
Wij kunnen nu nog het verschil maken
Wij kunnen helpen
Want het is mooi om er met zijn allen over na te denken
Maar nog mooier
Nog mooier als we er ook iets aan gaan doen

Indy Sprado
Klas LV1C van Het Lyceum Vos

HUMAN RIGHTS

Human rights
It's a broad subject
I found it hard to write this poem
But then I remembered
A right
Here in the Netherlands, I'm free
I can share my idea
My Opinion
Because in this poem I had my own freedom of
Expression
So then I remembered
That it doesn't exist everywhere
There are so many people who dream of one day saying what they think
Standing up for another person's rights
Feeling free
Us Dutch people
Us children
Us people
Often don't appreciate how lucky we are
Here
In the Netherlands and Europe
How much we can say and do
Ask yourself this question
When do you feel free
And then the next question
Why
Because no one bothers you?
Because you're alone?
Or because you can just forget everything for a moment?
I
I always feel free
Why?
Because no one tells me I can't say something
Because no one can order me to do something
Because no one is watching me all the time
And because I don't need to worry about the safety of
my gay friend
Or that my father might not come home
Or my mother
Or my brother

Or in the worst case, all of them
Or that I will be made to work in the factory in a year's time
Or on the land
Just think about it
Alone
Or together
Because we
We can still make a difference
We can help
Because it's nice to think about it together
But it's even nicer
Even nicer if we actually do something about it

Indy Sprado
Klas LV1C van Het Lyceum Vos

Vertaling speech Yahya Assiri, 13 maart 2020

Allereerst: hartelijk bedankt, iedereen! Aan de Geuzenpenning, de aanwezigen en alle mensenrechtenvoorvechters overal ter wereld. Ik ben heel blij dat ik hier voor u sta en namens ACPRA deze onderscheiding in ontvangst mag nemen. Tegelijk betreur ik het ten zeerste dat de leden van ACPRA hier niet kunnen zijn, omdat ze gevangen zitten, en het stemt me triest als ik denk aan de onderdrukking die ze hebben ondervonden. Bovendien vrees ik dat mensen hen zullen vergeten. Daarom vind ik deze onderscheiding ook zo belangrijk: om bij hen stil te staan, als een voorbeeld voor toekomstige generaties en zodat het regime hen niet gewoon maar in de gevangenis kan gooien en denken dat de kous daarmee af is.

In mijn ogen zijn de leden van ACPRA ware helden, die zoveel goeds hebben gedaan en zoveel meer aandacht verdienen. Toch weten niet veel mensen van hun bestaan. Het Saudische regime heeft enorm veel geld, een krachtige PR-machine en veel politieke bondgenoten als het om wapens, olie en corrupte transacties gaat. Daardoor kan het veel schendingen verdoezelen. Als gevolg daarvan zijn de verhalen van deze opmerkelijke mensen niet in brede kring bekend.

Zo zijn er wereldwijd niet veel mensen die van **dr. Abdullah al-Hamid** hebben gehoord, die al minstens zes keer gevangen is gezet, het meest recent na zijn arrestatie in maart 2013, waarna hij tot 11 jaar gevangenis werd veroordeeld. Alleen omdat hij opriep tot hervormingen en eerbiediging van de mensenrechten. Hij riep op tot hervormingen, werd gevangen gezet en vervolgens vrijgelaten. Toen hij daarna dezelfde oproep deed, werd hij opnieuw gevangen gezet en opnieuw vrijgelaten. Zo brengt hij zijn leven door, in plaats van zijn mond te houden, de autoriteiten naar de mond te praten en een comfortabel leventje te leiden. Ook op dit moment is hij gedetineerd, samen met zijn twee broers en mede-ACPRA-leden **Essa al-Hamid** en **Abdulrahman al-Hamid**.

Ook zullen wereldwijd niet veel mensen van de activist **Mohammed al-Bajadi** hebben gehoord, die 'Alle gewetensgevangenen zijn familie van mij!' scandeerde tijdens een door hem georganiseerd protest voor het Saudische ministerie van Binnenlandse Zaken. Het was voor het eerst dat zo'n protest plaatsvond in de hoofdstad Riyad. Vanwege het grote aantal deelnemers slaagden de autoriteiten er niet in om iedereen te arresteren. Politiefunctionarissen zeiden: 'Wie gedetineerde familieleden heeft, moet hun naam opschrijven, dan zullen we de reden van hun arrestatie bekijken. Wie geen gedetineerde familieleden heeft, moet vertrekken.' Vervolgens zei Al-Bajadi, ten overstaan van de menigte en de functionarissen: 'Ik heb geen gedetineerde familieleden, maar we moeten niet alleen onze eigen familie verdedigen, maar ons hele land en iedereen die onderdrukt wordt. Alle gewetensgevangenen behoren tot mijn familie.' Een zin die niet veel mensen hoorden, maar die geschiedenis zal schrijven. Al-Bajadi werd voor de ogen van de mensenmassa door de functionarissen weggesleurd en gearresteerd.

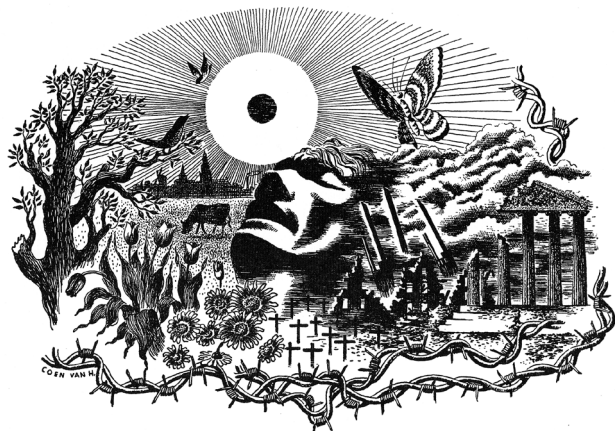
En wereldwijd zullen niet veel mensen van **Abdulaziz al-Shabaili** hebben gehoord, die als vrijwilliger voor ruim honderd gedetineerden werkte. Hun gezinnen konden geen advocaten vinden die hen wilden bijstaan, uit angst voor de autoriteiten. Al-Shabaili werd voortdurend bedreigd door de autoriteiten en uiteindelijk gearresteerd.

Ze hebben nooit gehoord van **Fawzan al-Harbi**, die samen met zijn vrouw, Amal al-Harbi, werd gearresteerd en tien jaar gevangenisstraf kreeg omdat hij zich uitsprak tegen de schendingen begaan door de rechterlijke macht en gevangenisbewaarders.

Ze hebben nooit gehoord van **Muhammad Fahd al-Qahtani**, die een doctoraat behaalde aan de universiteit van Indiana (VS) en als professor in de Economie verbonden was aan het Saudische ministerie van Buitenlandse Zaken. Hij nam ontslag en werd een toegewijd voorvechter van mensenrechten, die weigerde zijn mond te houden, ondanks dreigementen en pogingen van de autoriteiten.

Ze hebben nooit gehoord van **Suleiman al-Rashoudi**, die al 82 jaar oud is. Hij werd in 1993 gevangen gezet vanwege banden met de Shariah Committee for Human Rights, vervolgens in 2007 vanwege banden met een groep die bekend stond als de 'Jeddah hervormers' en het meest recent vanwege banden met ACPRA. Ze hebben nooit gehoord van **dr. Abdulkarim al-Khoder**, die het gebruik van religieus extremisme door de overheid om mensen te onderdrukken aan de kaak stelde. Of van **Saleh al-Ashwan, Omar al-Saeed** en **Abdullah al-Saeed**. Al deze helden hebben zoveel gegeven en het is onze taak om hun inspanningen onder de aandacht te brengen, zodat ze niet in de vergeethoek raken.

Ik kan niet genoeg benadrukken hoeveel zorgen ik me maak om mijn heldhaftige vrienden. De onderdrukking, het onrecht en de martelingen die sommigen van hen hebben moeten doorstaan. En het gebrek aan waardering voor hun inspanningen. Ik kan mijn overweldigende vreugde over het feit dat de wereld hen, met onderscheidingen zoals deze, erkenning geeft, amper onder woorden brengen. Graag wil ik daarom mijn oprechte dank en waardering aan u uitspreken.

*Het gedicht De Achttien Dooden,
geschreven door Jan Campert,
is voor altijd verbonden aan De
Geuzen.*

*Vijftien van de Achttien Dooden
waren leden van de Geuzengroep.
Voor drie van hen werd de straf
omgezet. Zij waren bij het plegen
van hun verzetsdaden nog geen
20 jaar.*

*De overige drie gefusilleerden
waren Februari-stakers.*

DE ACHTTIEN DOODEN

Een cel is maar twee meter lang
en nauw twee meter breed,
wel kleiner nog is het stuk grond
dat ik nu nog niet weet,
maar waar ik naamloos rusten zal,
mijn makkers bovendien,
wij waren achttien in getal,
geen zal den avond zien.

O lieflijkheid van lucht en land
van Hollands vrije kust -
ééns door den vijand overmand,
vond ik geen uur meer rust;
wat kan een man, oprecht en trouw,
nog doen in zulk een tijd?
Hij kust zijn kind, hij kust zijn vrouw
en strijdt den ijdel en strijd.

Ik wist de taak die ik begon
een taak van moeiten zwaar,
maar 't hart dat het niet laten kon
schuwt nimmer het gevaar;
het weet hoe eenmaal in dit land
de vrijheid werd geëerd,
voordat een vloekb're schennershand
het anders heeft begeerd,

voordat die eeden breekt en bralt
het misselijk stuk bestond
en Hollands landen binnenvalt
en brandschat zijnen grond,
voordat die aanspraak maakt op eer
en zulk germaansch gerief,
een land dwong onder zijn beheer
en plunderde als een dief.

De rattenvanger van Berlijn
pijpt nu zijn melodie;
zoo waar als ik straks dood zal zijn,
de liefste niet meer zie
en niet meer breken zal het brood
noch slapen mag met haar -
verwerp al wat hij biedt of bood,
de sluwe vogelaar.

Gedenkt, die deze woorden leest,
mijn makkers in den nood
en die hen nastaan 't allermeest
in hunnen rampspoed groot,
zooals ook wij hebben gedacht
aan eigen land en volk,
er komt een dag na elke nacht,
voorbij trekt ied're wolk.

Ik zie hoe 't eerste morgenlicht
door 't hooge venster draalt -
mijn God, maak mij het sterven licht,
en zoo ik heb gefaald,
gelijk een elk wel falen kan,
schenk mij dan Uw gena,
opdat ik heenga als een man
als ik voor de loopen sta.

JAN CAMPERT †

PSALM 43

Geduchte God, hoor mijn gebeden,
strijd voor mijn recht en maak mij vrij
van hen, die vol arglistigheden
gerechtigheid en trouw vertreden,
opdat mijn ziel Uw naam belij
en U geheiligd zij.

Dan ga ik op tot Gods altaren,
tot God, mijn God, de bron van vreugd;
dan zal ik juichend stem en snaren
ten roem van Zijne goedheid paren,
die na kortstondig ongeneugt
mij eindeloos verheugt.

*Deze psalm werd op 13 maart 1941 gezongen door de vijftien
ter dood veroordeelde Geuzen op weg naar de fusilladeplaats.*

WILHELMUS

Wilhelmus van Nassouwe
ben ik van duitsen bloed,
den vaderland getrouwe
blijf ik tot in den dood.
Een prinse van Oranje
ben ik vrij onverveerd,
den koning van Hispanje
heb ik altijd geëerd.

Mijn schild ende betrouwen
zijt Gij, o God, mijn Heer!
Op U zo wil ik bouwen,
verlaat mij nimmermeer!
Dat ik toch vroom mag blijven,
uw dienaar t'aller stond,
de tirannie verdrijven
die mij mijn hart doorwondt.

VERZETSONDERSCHIEDING STAMT UIT DE 16E EEUW

De Stichting Geuzenpenning werd opgericht om de idealen van en de nagedachtenis aan de verzetsgroep 'De Geuzen' uit de Tweede Wereldoorlog levend te houden. Sinds 1987 reikt de Stichting jaarlijks een Geuzenpenning uit als eerbetoon aan personen en/of instellingen die zich op bijzondere wijze hebben ingezet voor de democratie of tegen dictatuur, discriminatie en racisme.

De zilveren penning is geïnspireerd op de Geuzenpenning uit de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648), toen Nederlandse edelen zich verzetten tegen de Spaanse overheersing.

De penning toont twee in elkaar grijpende handen als teken van verbondstrouw en een bedeltas waaraan twee kalebassen als drinkknappen hangen. Het opschrift luidt: "Jusques à porter la besace" = Tot het dragen van de bedelzak.

Op de huidige penning ontbreekt de beeltenis van Filips II, die wel op de oorspronkelijke versie voorkomt. Deze plaats is dit jaar vrijgehouden voor inscriptie met de naam Saudi Civil And Political Rights Association (ACPRA).

fotograaf: Sander Schenkel

DE GEUZENPENNING WORDT VOOR DE VIERENDERTIGSTE KEER UITGEREIKT

De Geuzenpenning werd eerder toegekend aan:

1987	Amnesty International
Nederland	2001	European Roma Rights
Center, Eva Orsos;
1988	Koningin Wilhelmina der
Nederlanden (postuum)		Landelijke Sinti Organisatie,
Lalla Weiss.
1989	Stichting Februari 1941	2002	Asma Jahangir, Pakistaans
advocate
1990	De Duitse Bondsresident
Richard von Weizsäcker	2003	Defence for Children
International
1991	Bernard IJzerdraat,
verzetsstrijder (postuum)
en de Roemeense bisschop
László Tökés	2004	Ingrid Betancourt,
ontvoerde Colombiaanse
presidentskandidate
1992	Anne Frank Stichting	2005	International Campaign
for Tibet (ICT)
1993	Mr. Max van der Stoel,
Hoge Commissaris voor de
Minderheden in Europa	2006	Haitham Maleh
1994	Artsen zonder Grenzen,
afdeling Nederland	2007	Human Rights Watch
1995	President Václav Havel
van Tsjechië	2008	President Martti Ahtisaari
(Finland)
1996	Harry Wu, Chinees dissident	2009	Al-Haq en B'Tselem
1997	De Moeders van het Plazo
de Mayo, Argentinië	2010	Betty Bigombe
1998	Vera Chirwa, Afrika;
Mughtar Pakpahan,
Indonesië; Noel Pearson,
Australië; Sergei Kovalyov,
Europa en Rosalina Tuyuc
Velazques, Amerika; in het
kader van de Herdenking 50
jaar Universele Verklaring
van de Rechten van de Mens.	2011	Sima Samar en de
Nederlandse krijgsmacht
1999	De Turkse Mensenrechten-
organisatie Insan Haklari
Derneği	2012	Gregory Shvedov
2000	Natasa Kandic, mensen-
rechtenactiviste, Belgrado;
Veton Surroi, journalist,
Kosovo.	2013	Radhia Nasraoui
		2014	Thomas Hammarberg
		2015	Free Press Unlimited
		2016	Migrant Offshore Aid Station
(MOAS)
		2017	Alice Nkom en Michel Togué
		2018	Girls Not Brides
		2019	Padre Alejandro Solalinde
Guerra

GEUZEN IN DE TACHTIGJARIGE OORLOG

Het Geuzenverzet 1940-1945 dankt zijn naam aan de Geuzenbeweging tegen de Spaanse overheersing in de zestiende eeuw.

Toen Karel V in 1555 afstand deed en zijn zoon Filips II de troon besteeg, waren de Nederlandse gewesten in grote verwarring. Er was armoede en de kerkhervorming van Luther en Calvijn had een scheiding der geesten teweeggebracht. Koning Filips II, die als vurig katholiek vanuit Spanje regeerde, wilde paal en perk stellen aan de godsdienstige ongehoorzaamheid en stuurde daarvoor zijn zuster Margaretha van Parma naar de Lage Landen.

De autonomie van de gewesten werd teruggedraaid. De adellijke ‘volksvertegenwoordigers’, die het tot dan altijd voor het zeggen hadden gehad, waren het daarmee niet eens. In april 1566 trok een deputatie van hen met een ‘smeekschrift’ naar Margaretha in Brussel. Ze stond de edelen echter niet eens te woord en liet hen afschepen door Graaf De Barlaymont. Daarop ontstond enig tumult.

Op Margaretha’s vraag wat er aan de hand was, antwoordde de graaf smalend: ‘Ce ne sont que des gueux’ = Het zijn maar bedelaars. Dit kwam Hendrik van Brederode, die de leiding had, ter ore. Tijdens een maaltijd op de terugweg bracht hij een heildronk uit op zijn mannen: ‘Vivent les Gueux!’ = Leve de Geuzen!

Vanaf dit tijdstip werd deze scheldnaam een eretitel. Er werden Geuzenpenningen gesmeed, die als openlijk blijk van verzet aan een lint om de hals werden gedragen. In de Tachtigjarige Oorlog, waarin de basis voor onze democratie werd gelegd, speelden de Geuzen een belangrijke rol.

In 1648 kwam er een einde aan de Tachtigjarige Oorlog en werd de Republiek der Verenigde Nederlanden als onafhankelijke natie internationaal erkend.

GEUZEN IN DE TWEDE WERELDOORLOG

De eerste Geus die zich verzette tegen de Duitse bezetting was de Schiedamse onderwijzer Bernard IJzerdraat. Vijf dagen na de capitulatie in mei 1940 schreef hij zijn eerste Geuzenbrief, waarin hij Nederlanders opwekte zich niet bij de vreemde heerschappij neer te leggen. Zo maakten hij en zijn groep de geest wakker voor het georganiseerde verzet, wat in 1941 tot de eerste doodvonnissen leidde.

De Groep-IJzerdraat, die openlijk voor haar mening uitkwam en kleine sabotagedaden pleegde, werd nog geen jaar na haar ontstaan opgerold door verraad. Op 13 maart 1941 vielen vijftien Geuzen en drie leiders van de Amsterdamse Februaristaking voor het vuurpeloton op de Waalsdorpervlakte. Onder het zingen van Psalm 43 traden zij de dood tegemoet.

De dichter Jan Campert schreef naar aanleiding van deze executie zijn gedicht 'De Achttien Dooden'. Hiermee legde hij de basis voor onze vaderlandse verzetspoëzie. Op 12 januari 1943 stierf hij in het concentratiekamp Neuengamme.

Slechts een klein deel van het Nederlandse volk heeft daadwerkelijk aan het verzet deelgenomen. Vele duizenden verloren hierbij het leven, maar honderdduizenden landgenoten werden gered. Zo zorgde het verzet in het laatste oorlogsjaar voor niet minder dan 300.000 onderduikers. Deze hulp kwam echter voor 110.000 van de 130.000 Nederlandse Joden te laat. De meesten waren toen al weggevoerd. Hetzelfde lot trof de zigeuners in Nederland; slechts enkelen overleefden de vernietigingskampen.

De hulp aan onderduikers betrof vooral Joden, oud-militairen die met terugvoering in krijgsgevangenschap werden bedreigd, studenten die 'loyaliteit' met de Duitsers werd afgedwongen, mannen die in de Duitse oorlogs-industrie te werk dreigden te worden gesteld of die als dienstplichtigen bij de nazi-Arbeitsdienst moesten opkomen. Voor velen werden schuiladressen gevonden. Vervalsing van persoonsbewijzen en levensmiddelenbonnen, respectievelijk overvallen op distributiekantoren waren een noodzakelijk gevolg.

Door deze ontwikkeling begon ook de ondergrondse pers aan invloed te winnen. Er werden verzetsfondsen gevormd. Méér stakingen, sabotage van Duitse militaire objecten, aanslagen en andere gewapende verzetsactiviteiten volgden. Vooral de morele schade die de vijand werd toegebracht, was van grote betekenis.

Hoewel de eerste Geuzen de strijd niet lang hebben kunnen volhouden - velen van de eerste groep vonden de dood of belandden in concentratiekampen - kunnen zij worden beschouwd als degenen die de vrijheidsvlam ontstaken en doorgaven. De Stichting Geuzenpenning zocht er op haar beurt voor dat het vuur brandend blijft, ook bij de Nederlandse jeugd.

DE GEUZEN NU

De Stichting Geuzenpenning, gemotiveerd door de idealen uit de Tweede Wereldoorlog, tracht door het uitreiken van de Geuzenpenning de strijd van mensen en/of instellingen tegen verdergaande verontmenselijking van de samenleving te ondersteunen.

Wilt u donateur worden?

Kijk op **www.geuzenpenning.nl**

of neem contact op met het secretariaat van de

Stichting Geuzenpenning,

e-mail: st.geuzenpenning@vlaardingen.nl,

telefoon: (010) 248 4047.

STICHTING GEUZENPENNING

Doelstelling:
In stand houden en bevorderen van de democratie in Nederland en de waakzaamheid vergroten tegen alle vormen van dictatuur, discriminatie en racisme.

De activiteiten van de Stichting Geuzenpenning worden mogelijk gemaakt door:

**gemeente
Schiedam**

Gemeente Vlaardingen

**gemeente
Maassluis**

Gemeente Rotterdam

FONDS
SCHIEDAM VLAARDINGEN E.O.

Vopak

DFDS

en vele donateurs.

Filmbeelden

De getoonde film over mensenrechten in Saoedi-Arabië is samengesteld door Ruud Stapel (redactie) en Paul Bosman (editor).

De uitvoering en declamatie van het gedicht 'De Achttien Dooden' wordt ondersteund met poëtische filmbeelden van Gijs Wanders.